ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 15. mája 2008 *

Vo veci C-442/04,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť podľa článku 230 ES, podaná 21. októbra 2004,

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: E. Braquehais Conesa a M. A. Sampol Pucurull, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: J. Monteiro a F. Florindo Gijón, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: španielčina.

ktorú v konaní podporuje:

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: T. van Rijn a F. Jimeno Fernández, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia J. Makarczyk, P. Kūris (spravodajca), J.-C. Bonichot a C. Toader,

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 31. januára 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou Španielske kráľovstvo žiada zrušiť články 1 až 6 nariadenia Rady (ES) č. 1415/2004 z 19. júla 2004, ktorým sa určuje maximálne ročné rybárske úsilie pre určité rybolovné oblasti a rybolovné pásma (Ú. v. EÚ L 258, s. 1).

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 1954/2003

2 Článok 4 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 z 20. decembra 2002 o ochrane a trvalo udržateľnom využívaní zdrojov rybného hospodárstva v rámci spoločnej politiky v oblasti rybolovu (Ú. v. ES L 358, s. 59; Mim. vyd. 04/005, s. 460) stanovuje, že „Rada prijme opatrenia spoločenstva upravujúce prístup do vôd a k zdrojom a trvalo udržateľné vykonávanie rybárskych činností“. Článok 4 ods. 2 písm. f) toho istého nariadenia medzi týmito opatreniami uvádza opatrenia obmedzenia výlovu, pričom výlov znamená výsledok kapacity a činnosti rybárskej lode a pri skupine plavidiel sumu výlovu všetkých plavidiel v danej skupine.

3 Nariadenie Rady (ES) č. 1954/2003 zo 4. novembra 2003 o riadení rybárskeho úsilia týkajúceho sa určitých rybolovných oblastí a zdrojov spoločenstva, ktorým sa mení nariadenie (EHS) č. 2847/93 a zrušuje nariadenie (ES) č. 685/95 a (ES) č. 2027/95 (Ú. v. EÚ L 289, s. 1; Mim. vyd. 04/006, s. 44), je jedno z takýchto opatrení, ktoré podľa jeho článku 1 stanovuje kritériá a postupy pre systém týkajúci sa riadenia rybárskeho úsilia v ICES oblastiach V, VI, VII, VIII, IX a X, ako aj divíziách CECAF 34.1.1., 34.1.2. a 34.2.0.

4 Podľa druhého a štvrtého odôvodnenia nariadenia č. 1954/2003 má toto nariadenie za cieľ po uplynutí záväznosti ustanovení Aktu o podmienkach pristúpenia Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky a o úpravách zmlúv (Ú. v. ES L 302, s. 23, ďalej len „akt o pristúpení“) upravujúcich prístup k určitým oblastiam a zdrojom prispôsobiť novej právnej situácii určité ustanovenia nariadenia Rady (ES) č. 685/95 z 27. marca 1995 o riadení rybárskeho úsilia, pokiaľ ide o určité rybolovné oblasti a zdroje spoločenstva (Ú. v. ES L 71, s. 5; Mim. vyd. 04/002, s. 204), a nariadenia Rady (ES) č. 2027/95 z 15. júna 1995, ktorým sa zriaďuje systém riadenia rybárskeho

úsilia, pokiaľ ide o určité rybolovné oblasti a zdroje spoločenstva (Ú. v. ES L 199, s. 1; Mim. vyd. 04/002, s. 224) v znení zmien a doplnení nariadenia Rady (ES) č. 149/1999 z 19. januára 1999 (Ú. v. ES L 18, s. 3), ako aj zabezpečiť, aby nedošlo k žiadnemu zvyšovaniu celkových úrovní existujúceho rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] v dotknutých zónach.

5 Článok 3 nariadenia č. 1954/2003 s nadpisom „Opatrenia týkajúce sa lovenia demerzných druhov a určitých mäkkýšov a kôrovcov“ stanovuje:

„1. S výnimkou oblasti definovanej v článku 6 ods. 1 členské štáty budú:

a) posudzovať úrovne rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] vynaloženého plavidlami, ktorých celková dĺžka sa rovná alebo je viac ako 15 metrov, ako ročný priemer z obdobia rokov 1998 až 2002 v každej z oblastí ICES a divízií CECAF uvedených v článku 1 pre demerzné rybolovy, okrem demerzných rybolovov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Rady (ES) č. 2347/2002 zo 16. decembra 2002 stanovujúce osobitný prístup a s nim spojené podmienky uplatniteľné na rybolov hlbokomorských druhov a lov lastúr, jedlých krabov a morských pavúkov, ako je stanovené v prílohe k tomuto nariadeniu. Na výpočet rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] rybárska kapacita plavidla sa meria ako inštalovaný výkon vyjadrený v kilowatoch (Kw);

b) prideľovať úroveň zhodnoteného rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] vyhovujúc pododseku a) v každej oblasti ICES alebo divízii CECAF, s ohľadom na každý z rybolovov uvedených v pododseku a).

…“

6 Podľa znenia článku 4 nariadenia č. 1954/2003:

„1. Rybárske úsilie [rybolovný výkon — *neoficiálny preklad*] rybárskych plavidiel, ktorých celková dĺžka je 15 metrov alebo menej, sa posudzuje celkovo pre každý rybolov a oblasť alebo divíziu uvedenú v článku 3 ods. 1 počas obdobia rokov 1998 až 2002.

2. Rybárske úsilie [rybolovný výkon — *neoficiálny preklad*] rybárskych plavidiel, ktorých celková dĺžka je 10 metrov alebo menej, sa posudzuje celkovo pre každý rybolov a oblasť alebo divíziu uvedenú v článku 6 ods. 1 počas obdobia rokov 1998 až 2002.

3. Členské štáty zaistia, aby sa rybárske úsilie [rybolovný výkon — *neoficiálny preklad*] týchto plavidiel obmedzilo na úroveň rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] posudzovanú ako vyhovujúcu odsekom 1 a 2.“

7 Okrem toho článok 6 nariadenia č. 1954/2003 stanovuje osobitný systém riadenia rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] uplatniteľný v biologicky citlivej oblasti uzavretej pobrežím Írska, pre ktorý „členské štáty posudzujú úrovne rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] vynaloženého plavidlami s celkovou dĺžkou 10 metrov alebo viac ako ročný priemer za obdobie rokov 1998 až 2002 pre demerzný rybolov, okrem tých, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 2347/2002, a lov lastúr, jedlých krabov a morských pavúkov a prideľujú úroveň rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] takto zhodnoteného pre každý z týchto rybolov [druhov rybolovu — *neoficiálny preklad*].“

8 Nakoniec článok 11 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1954/2003 stanovuje, že na základe informácií oznámených členskými štátmi Komisii Európskych spoločenstiev Komisia predkladá Rade Európskej únie návrh na nariadenie stanovujúce maximálne ročné rybárske úsilie [rybolovné výkony — *neoficiálny preklad*] pre každý členský štát a pre

každú oblasť a rybolovné pásmo definované v článkoch 3 a 6 a že Rada konajúca na základe kvalifikovanej väčšiny na návrh Komisie určí tieto úrovne. Za uplatnenia tohto ustanovenia Rada prijala nariadenie č. 1415/2004.

Nariadenie č. 1415/2004

9 Nariadenie č. 1415/2004 je formulované takto:

„Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie stanovuje maximálne ročné rybárske úsilie [rybolovný výkon — *neoficiálny preklad*] pre každý členský štát a pre každú oblasť a rybolovné pásmo definované v článkoch 3 a 6 nariadenia (ES) č. 1954/2003.

Článok 2

Maximálne úrovne

1. Maximálne úrovne ročného rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] podľa druhov, oblasti a rybolovného pásma a podľa členského štátu pre oblasti uvedené v článku 3 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia (ES) č. 1954/2003 sú stanovené v prílohe I k tomuto nariadeniu.

2. Maximálne úrovne ročného rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] podľa druhov, oblasti a rybolovného pásma a podľa členského štátu pre oblasť uvedenú v článku 6 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1954/2003 sú stanovené v prílohe II k tomuto nariadeniu.

Článok 3

Tranzit cez oblasť

1. Každý členský štát zabezpečí, aby využitie pridelenia rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] podľa oblasti, ako je uvedené v článkoch 3 a 6 nariadenia (ES) č. 1954/2003, neviedlo k tomu, že čas strávený rybolovom sa zvýši v porovnaní s úrovňami rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] použitými počas referenčného obdobia.

2. Rybárske úsilie [rybolovný výkon — *neoficiálny preklad*] stanovené na základe tranzitu plavidiel cez oblasť, kde sa nevykonával rybolov počas referenčného obdobia, sa nepoužije na účely vykonávania rybolovu v tejto oblasti. Každý členský štát vykazuje takéto rybárske úsilie [rybolovný výkon — *neoficiálny preklad*] osobitne.

Článok 4

Metodológia

Každý členský štát zabezpečí, aby metóda vykazovania rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] bola rovnaká ako metóda na stanovenie úrovní rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] podľa článkov 3 a 6 nariadenia (ES) č. 1954/2003.

Článok 5

Súlad s inými systémami na obmedzenie rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*]

Maximálne ročné úrovne rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] stanovené v prílohách I a II sa nedotýkajú obmedzení rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*] určených v rámci plánov obnovy alebo iných riadiacich opatrení podľa právnych predpisov spoločenstva, ak sa dodrží opatrenie zaručujúce nižšiu úroveň rybárskeho úsilia [rybolovného výkonu — *neoficiálny preklad*].

Článok 6

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiaty deň nasledujúci po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie.*

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

…“

Konanie a návrhy účastníkov konania

10 Keďže Španielske kráľovstvo podalo 29. januára 2004 žalobu zapísanú pod spisovou značkou C-36/04 smerujúcu k zrušeniu článkov 3, 4 a 6 nariadenia č. 1954/2003,

2. marca 2005 bolo rozhodnuté prerušiť konanie v tejto veci až do vyhlásenia rozsudku vo veci uvedenej žaloby.

11 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 9. marca 2005 bolo Komisii Európskych spoločenstiev umožnené vstúpiť v rámci prejednávanej žaloby do konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov Rady.

12 Súdny dvor rozsudkom z 30. marca 2006, Španielsko/Rada (C-36/04, Zb. s. I-2981), zamietol žalobu smerujúcu k zrušeniu samotných článkov 3, 4 a 6 nariadenia č. 1954/2003, konštatujúc, že tieto ustanovenia sú neoddeliteľné od zvyšku tohto nariadenia, a preto je táto žaloba neprípustná.

13 V nadväznosti na tento rozsudok a obnovenie konania v tejto veci Španielske kráľovstvo formálne uviedlo vo svojej replike námietku nezákonnosti nariadenia č. 1954/2003 a zotrvalo na svojich návrhoch smerujúcich k zrušeniu článkov 1 až 6 nariadenia č. 1415/2004 a zaviazaniu žalovanej inštitúcie na náhradu trov konania.

14 Rada a Komisia navrhli zamietnuť žalobu a zaviazať Španielske kráľovstvo na náhradu trov konania.

O prípustnosti námietky nezákonnosti

Argumentácia účastníkov konania

15 Rada zastáva názor, že námietka nezákonnosti nariadenia č. 1954/2003 vznesená Španielskym kráľovstvom je neprípustná, pretože na jednej strane bola vznesená

oneskorene, a to v štádiu repliky a nie žaloby, a na druhej strane členský štát nemôže v žiadnom prípade napádať platnosť predmetného nariadenia po uplynutí lehoty stanovenej v článku 230 piatom odseku ES.

16 Je potrebné poznamenať, že článok 42 ods. 2 rokovacieho poriadku zakazuje uvádzanie nových dôvodov počas konania a že zamietnutie žaloby, ktorú podalo Španielske kráľovstvo v rámci konania, ktorého sa týkal už citovaný rozsudok Španielsko/Rada, nemôže byť považované za novú skutočnosť v zmysle tohto ustanovenia.

17 Na druhej strane je potrebné poznamenať, že ak by členský štát mohol napádať platnosť nariadenia Spoločenstva po uplynutí lehoty uvedenej v článku 230 piatom odseku ES vznesením námietky nezákonnosti zakaždým, keď inštitúcia prijme vykonávací predpis k tomuto nariadeniu, umožňovalo by to donekonečna spochybňovať predpisy Spoločenstva vytvárajúce právne účinky a bolo by to v rozpore s cieľom lehôt na žalobu, ktorým je zabezpečiť právnu istotu. Hoci nariadenie č. 1954/2003 bolo Španielskym kráľovstvom vo veci, ktorej sa týkal už citovaný rozsudok Španielsko/Rada, napadnuté vo vyššie uvedenej lehote, napriek tomu je potrebné v danom prípade uplatňovať judikatúru, podľa ktorej adresát rozhodnutia prijatého inštitúciami Spoločenstva, ktorý toto rozhodnutie nenapadol v lehote uvedenej v článku 230 piatom odseku ES, sa nemôže dovolávať nezákonnosti tohto rozhodnutia, keďže toto rozhodnutie sa voči nemu stalo konečným (rozsudky z 15. novembra 1983, Komisia/Francúzsko, 52/83, Zb. s. 3707, bod 10; z 9. marca 1994, TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, Zb. s. I-833, bod 13, a z 15. februára 2001, Nachi Europe, C-239/99, Zb. s. I-1197, bod 29).

18 Komisia, ktorá v konaní podporuje Radu a navrhuje zamietnuť žalobu ako nedôvodnú, uvádza, že nariadenie č. 1954/2003 a nariadenie č. 1415/2004, ktoré iba vykonáva prvé menované nariadenie, sú natoľko tesne spojené, že táto žaloba je iba opakovaním, takmer doslovným, žaloby, ktorej sa týkal už citovaný rozsudok Španielsko/Rada. Táto žaloba skutočne nesmeruje proti nariadeniu č. 1415/2004, ale smeruje

skôr proti článkom 3, 4 a 6 nariadenia č. 1954/2003, keďže žiadny z uvedených žalobných dôvodov špecificky alebo priamo nespomína nariadenie č. 1415/2004. V konečnom dôsledku pokračujúc v tomto konaní po vyhlásení už citovaného rozsudku Španielsko/Rada sa Španielske kráľovstvo iba snaží vyhnúť účinkom tohto rozsudku. Keďže uvedeným rozsudkom bola jeho žaloba zamietnutá, táto žaloba je „bezpredmetná".

19 Okrem toho podľa Komisie žalobca nemôže vzniesť námietku nezákonnosti predpisu, proti ktorému mohol podať žalobu o neplatnosť. Navyše táto námietka, ktorá nenastoľuje otázku verejného poriadku, mala byť explicitne vznesená v štádiu žaloby. Bola ale vznesená po lehote a predstavuje uvedenie nového dôvodu, ako aj zmenu pôvodnej žaloby, v rozpore s článkom 42 rokovacieho poriadku. Z týchto dôvodov Komisia zastáva názor, že táto žaloba má byť zamietnutá bez toho, aby bolo potrebné skúmať meritum veci.

20 Španielske kráľovstvo uvádza, že nariadenia č. 1954/2003 a č. 1415/2004 majú priamu právnu spojitosť a že už citovaný rozsudok Španielsko/Rada predstavuje nový právny a skutkový prvok, ktorý sa objavil počas konania. Z tohto dôvodu je námietka nezákonnosti, ktorú Španielske kráľovstvo uviedlo, prípustná. Dodáva, že táto námietka nepoškodzuje ani zásadu právnej istoty, ani zásadu rozhodnutej veci, pretože v lehote podalo žalobu proti základnému a vykonávaciemu nariadeniu a Súdny dvor nerozhodoval vo svojom skoršom rozsudku meritórne vo veci.

Posúdenie Súdnym dvorom

21 Podľa znenia článku 241 ES „Každý účastník konania, v ktorom sa rozhoduje o nariadení vydanom spoločne Európskym parlamentom a Radou alebo o nariadení Rady,

Komisie alebo [Európskej centrálnej banky], môže sa pred Súdnym dvorom bez ohľadu na to, či už uplynula lehota stanovená v článku 230 ods. 5, odvolávať na dôvody vymedzené v článku 230 ods. 2 a domáhať sa, aby sa toto nariadenie neuplatnilo“.

22 Z tohto článku vyplýva, že členský štát môže v rámci sporu napádať zákonnosť nariadenia, proti ktorému nepodal žalobu o neplatnosť pred uplynutím lehoty uvádzanej v článku 230 piatom odseku ES. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že vzhľadom na neobmedzené právo členských štátov podať žalobu o neplatnosť proti nariadeniu, námietka neprípustnosti vznesená Radou a Komisiou, podľa ktorej sa členský štát v podstate nemôže dovolávať nezákonnosti nariadenia po uplynutí vyššie uvedenej lehoty, pretože mohol žiadať jeho zrušenie v uvedenej lehote, by v prípade, že by jej bolo vyhovené, viedla k odopretiu členským štátom práva prediskutovať v rámci sporu zákonnosť nariadenia s cieľom dovolávať sa pred Súdnym dvorom jeho neuplatniteľnosti. Keďže toto riešenie by, ako uvádza generálny advokát v bode 61 svojich návrhov, bolo v rozpore so samotným znením článku 241 ES, ktorý dáva toto právo „každému účastníkovi“ (pozri rozsudok z 10. júla 2003, Komisia/BCE, C-11/00, Zb. s. I-7147, bod 76), je potrebné zamietnuť túto námietku neprípustnosti.

23 Pokiaľ ide o námietku neprípustnosti vznesenú Radou a Komisiou, založenú na oneskorenom podaní námietky nezákonnosti zo strany Španielskeho kráľovstva, je nesporné, že táto námietka bola formálne podaná v replike po vyhlásení už citovaného rozsudku Španielsko/Rada, ktorým bola zamietnutá žaloba podaná žalobcom proti článkom 3, 4 a 6 nariadenia č. 1954/2003, hoci na jednej strane takáto námietka musí byť v zásade na to, aby bola prípustná, uvedená v žalobe, a na druhej strane zamietnutie tejto žaloby nemôže byť v rozpore s tvrdeniami Španielskeho kráľovstva považované za skutkový alebo právny prvok, ktorý sa objavil v priebehu konania, v zmysle článku 42 ods. 2 rokovacieho poriadku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. apríla 1982, Dürbeck/Komisia, 11/81, Zb. s. 1251, bod 17).

24 V prejednávanej veci však zo žaloby vyplýva, že Španielske kráľovstvo žalobou požaduje zrušenie článkov 1 až 6 nariadenia č. 1415/2004, ktoré predstavujú súhrn ustanovení tohto nariadenia, z jediného dôvodu, že toto nariadenie vykonáva články 3, 4 a 6 nariadenia č. 1954/2003, ktorého zákonnosť napáda, uvádzajúc, že tieto články porušujú zásadu zákazu diskriminácie a že Rada sa prijatím článku 6 posledného menovaného nariadenia dopustila zneužitia právomoci. Uvádzajúc výslovne v replike námietku nezákonnosti nariadenia č. 1954/2003 v celom jeho rozsahu, Španielske kráľovstvo neuviedlo na jej podporu iné dôvody, než dôvody už uvedené v žalobe, ku ktorým Rada mohla zaujať stanovisko vo vyjadrení k žalobe. Zdá sa teda, že námietka nezákonnosti bola implicitne, ale jasne uvedená v žalobe, z čoho vyplýva, že námietka neprípustnosti založená na jej oneskorenom podaní musí byť tiež zamietnutá.

25 Okrem toho je potrebné poznamenať, že námietka nezákonnosti nariadenia č. 1954/2003 vznesená Španielskym kráľovstvom nenaráža na prekážku rozhodnutej veci. Prekážka rozhodnutej veci sa totiž týka iba skutkových a právnych okolností, ktoré boli skutočne a nevyhnutne rozhodnuté predmetným súdnym rozhodnutím (rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, bod 44, ako aj citovaná judikatúra). Svojím už citovaným rozsudkom Španielsko/Rada Súdny dvor nerozhodoval o zákonnosti článkov 3, 4 a 6 nariadenia č. 1954/2003, voči ktorým smeruje námietka nezákonnosti uvedená v tomto konaní, ale zamietol návrhy na ich zrušenie z dôvodu, že boli neprípustné.

26 Z vyššie uvedeného vyplýva, že námietka nezákonnosti uvádzaná Španielskym kráľovstvom je prípustná a je potrebné meritórne skúmať žalobné dôvody uvádzané na jej podporu, ktoré sa zakladajú po prvé na porušení zásady zákazu diskriminácie a po druhé na zneužití právomoci.

O dôvodnosti námietky nezákonnosti

O žalobnom dôvode založenom na porušení zásady zákazu diskriminácie

Argumentácia účastníkov konania

27 Dovolávajúc sa článku 12 ES a článku 34 ods. 2 ES, Španielske kráľovstvo uvádza, že články 3, 4 a 6 nariadenia č. 1954/2003 vykonávané nariadením č. 1415/2004 obsahujú vo vzťahu k španielskej flotile v porovnaní s flotilami iných členských štátov diskriminačné prvky, keďže Rada nebrala ohľad na špecifickú situáciu tejto flotily vyplývajúcu z Aktu o pristúpení. Tieto diskriminačné prvky spočívajú v referenčnom období stanovenom v týchto článkoch pre výpočet rybolovného výkonu, ako aj vymedzení biologicky citlivej oblasti definovanej v článku 6 ods. 1 nariadenia č. 1954/2003.

28 Po prvé stanovené referenčné obdobie plynúce od roku 1998 do roku 2002 zodpovedá obdobiu, počas ktorého Španielske kráľovstvo podliehalo z dôvodu prechodného režimu zavedeného Aktom o pristúpení, ktorý skončil 31. decembra 2002, výraznejším reštrikciám v oblasti rybárstva, než reštrikcie uložené ostatným členským štátom. Od roku 1996, po revízii prechodného obdobia, ku ktorej došlo v roku 1995 nariadeniami č. 685/95 a č. 2027/95, bol iba na španielsku flotilu uplatňovaný prechodný režim sledujúci na jednej strane obmedzenie vstupu do oblastí ICES V b, VI, VII a VIII a, b, d a e) uvedených v článku 158 Aktu o pristúpení a na druhej strane obmedzenie súčasnej prítomnosti plavidiel v oblasti nazývanej „Irish Box“, do budúcna čiastočne prekrytej biologicky citlivou oblasťou, definovanou v článku 6 ods. 1 nariadenia č. 1954/2003. V dôsledku toho, keďže členské štáty neboli v priebehu referenčného obdobia v rovnakej situácii, stanovenie referenčného obdobia na výpočet rybolovného výkonu malo za dôsledok pretrvávanie prechodných opatrení, a teda diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti.

29 Po druhé stanovenie biologicky citlivej oblasti a postup výpočtu maximálneho ročného rybolovného výkonu pre túto oblasť sú pre španielsku flotilu diskriminačné a predstavujú pokus o pokračovanie uplatňovania opatrení analogických k opatreniam, ktoré boli uplatňované v bývalej oblasti Irish Box, rovnako diskriminačných voči španielskej flotile. Dôvod vymedzenia tejto oblasti uvedený v siedmom odôvodnení nariadenia č. 1954/2003, a to vysoká koncentrácia mladých hejkov na tomto mieste, slúži iba na zachovanie týchto diskriminačných opatrení.

30 Rada vysvetľuje, že obmedzenie rybolovného výkonu je opatrením, ktoré smeruje k obmedzeniu dní rybolovu niektorých plavidiel v určitých vodách s cieľom prispieť k trvalosti zdrojov rybolovu a tiež obmedzenia lovu zavedené pre niektoré druhy rýb. Je potrebné poznamenať, že obmedzenie rybolovného výkonu v závislosti od výkonu realizovaného flotilou každého štátu v každej oblasti a každom rybolovnom pásme počas obdobia plynúceho od roku 1998 do roku 2002, stanovené nariadením č. 1954/2003, sa uplatňuje na všetky rybárske plavidlá Spoločenstva bez ohľadu na ich vlajku, z dôvodu čoho neexistuje zjavná diskriminácia z dôvodu štátnej príslušnosti. Hoci všetky skryté formy diskriminácie sú tiež zakázané, podľa Rady je potrebné zohľadniť judikatúru, podľa ktorej opatrenie môže byť považované za diskrimináciu, iba ak je svojvoľné, teda bez odôvodnenia a nezaložené na objektívnych kritériách (rozsudky z 15. septembra 1982, Kind/CEE, 106/81, Zb. s. 2885, bod 22; z 9. júla 1985, Bozzetti, 179/84, Zb. s. 2301, bod 34, a zo 14. júla 1994, Grécko/Rada, C-353/92, Zb. s. I-3411, bod 25). Kritérium použité v danom prípade na obmedzenie rybolovného výkonu, a to výkon vyvinutý v nedávnom minulom období, je plne odôvodnené, vhodné a primerané sledovanému cieľu.

31 Okrem toho podľa Rady žalobca nepreukázal, že obmedzenia rybolovného výkonu uložené nariadením č. 685/95 a nariadením č. 2027/95 boli prísnejšie než obmedzenia uložené iným členským štátom a že za absencie týchto obmedzení výkon vyvinutý španielskymi plavidlami by bol vyšší než výkon skutočne vyvinutý počas obdobia plynúceho od roku 1998 do roku 2002.

32 Pokiaľ ide o obmedzenie rybolovného výkonu v biologicky citlivej oblasti vymedzenej článkom 6 nariadenia č. 1954/2003, Rada vysvetľuje, že špecifické obmedzenie rybolovného výkonu v tejto oblasti má za cieľ vyhnúť sa nebezpečenstvu, že z dôvodu obmedzenia uplatňovaného na veľké oblasti, akými sú oblasti ICES a divízie CECAF, rybolovný výkon by sa koncentroval v osobitných oblastiach, akou je predmetná oblasť, v ktorej je vysoká koncentrácia mladých hejkov. Táto oblasť nie je zamieňaná s Irish Box, pretože predstavuje iba jej polovicu, z dôvodu čoho za predpokladu, že obmedzenia uložené Španielskemu kráľovstvu v oblasti Irish Box nariadením č. 685/95 a nariadením č. 2027/95 boli prísnejšie než obmedzenia uplatňované na iné členské štáty a že výkon španielskej flotily, ak by tieto obmedzenia neboli zavedené, mohol byť v tejto oblasti počas obdobia plynúceho od roku 1998 do roku 2002 vyšší, nebolo preukázané, že z toho pre španielsku flotilu vyplývajú negatívne dôsledky.

33 Komisia poznamenávajúc, že spôsob výpočtu rybolovného výkonu určený nariadením č. 1954/2003 je rovnaký pre všetky členské štáty, uvádza, že referenčné obdobie plynúce od roku 1998 do roku 2002 so sebou neprináša žiadnu diskrimináciu na úkor španielskej flotily. V tejto súvislosti poznamenáva, že zatiaľ čo limity maximálneho rybolovného výkonu boli stanovené v rámci systému zavedeného v roku 1995 na základe teoretických údajov, úrovne limitov maximálneho rybolovného výkonu musia byť odteraz za uplatnenia nariadenia č. 1954/2003 vypočítané v závislosti od objektívneho kritéria, a to rybolovu skutočne vykonaného v priebehu nedávneho a reprezentatívneho obdobia.

34 Pokiaľ ide o biologicky citlivú oblasť, Komisia zastáva názor, že obdobie plynúce od roku 1998 až do roku 2002 môže slúžiť ako referenčné obdobie pre výpočet rybolovného výkonu v tejto oblasti, ktorá nie je úplne totožná s oblasťou Irish Box, pretože odráža výkon skutočne vyvinutý zo strany španielskej flotily a nespôsobuje jej žiadnu ujmu. Táto flotila vyvinula intenzívny rybolovný výkon v niektorých oblastiach priliehajúcich k oblasti Irish Box, dnes zahrnutých do biologicky citlivej oblasti, a rybolovný výkon, ktorý španielska flotila takto vyvinula, bol zohľadnený pri výkone, ktorý môže vyvinúť v celej tejto zóne. Okrem toho Španielske kráľovstvo nepredkladá žiadny dôkaz preukazujúci, že obmedzenie platné v oblasti Irish Box malo za účinok obmedzenie činnosti jeho flotily a dokonca ani, že flotila dosiahla tento limit.

Posúdenie Súdnym dvorom

35 Zásada zákazu diskriminácie, ktorá je zakotvená v článku 34 ods. 2 ES, vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali rozdielne a rozdielne situácie neposudzovali rovnako, ak takéto posudzovanie nie je objektívne odôvodnené (pozri rozsudky zo 17. októbra 1995, Fishermen's Organisations a i., C-44/94, Zb. s. I-3115, bod 46; z 9. septembra 2004, Španielsko/Komisia, C-304/01, Zb. s. I-7655, bod 31, a z 8. novembra 2007, Španielsko/Rada, C-141/05, Zb. s. I-9485, bod 40).

36 V prejednávanom prípade sú ustanovenia článkov 3, 4 a 6 nariadenia č. 1954/2003, ktorých nezákonnosť je Španielskym kráľovstvom namietaná, uplatniteľné zhodne vo všetkých členských štátoch. Konkrétne referenčné obdobie plynúce od roku 1998 do roku 2002 a slúžiace podľa týchto ustanovení na posúdenie a následne pridelenie úrovní rybolovného výkonu pre rybolovné oblasti a rybolovné pásma nimi uvádzané je rovnaké pre celé Európske spoločenstvo. Obmedzenie rybolovného výkonu v závislosti od výkonu skutočne vyvinutého počas tohto obdobia v týchto oblastiach a rybolovných pásmach flotilou každého štátu sa teda uplatňuje na všetky rybolovné plavidlá Spoločenstva bez ohľadu na ich vlajku. Preto opatrenia uvádzané v týchto ustanoveniach môžu byť vo vzťahu k Španielskemu kráľovstvu považované za diskriminačné, ak sa Španielske kráľovstvo na jednej strane, ako tvrdí, nachádzalo, keď boli prijaté, v situácii odlišnej od situácie ostatných členských štátov, a na druhej strane, ak nebolo objektívne odôvodnené, aby Španielske kráľovstvo bolo podriadené rovnakému systému riadenia rybolovného výkonu ako systém uplatniteľný na iné členské štáty.

37 V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že ako bolo poznamenané v bodoch 61 a 62 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Léger vo veci, ktorej sa týkal už citovaný rozsudok z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, na ktoré odkazuje bod 95 návrhov generálneho advokáta v tejto veci, Španielske kráľovstvo od svojho pristúpenia k Európskej únii a do 31. decembra 2002 podliehalo určitým obmedzeniam v odbore prístupu do určitých oblastí a k určitým rybolovným zásobám, že jeho situácia

napriek postupnému vyrovnávaniu so situáciou ostatných členských štátov naďalej vykazovala zvláštnosti až do konca tohto obdobia, a teda počas referenčného obdobia plynúceho od roku 1998 do roku 2002 uvádzaného predmetnými ustanoveniami na stanovenie rybolovného výkonu.

38 Akt o pristúpení vo svojich článkoch 156 až 166 definoval režim prístupu k vodám Spoločenstva a ich zdrojom, obmedzujúc možnosti lovu španielskych plavidiel v určitých oblastiach vôd Spoločenstva. Týmto spôsobom najmä článok 158 Aktu o pristúpení uvádzaný Španielskym kráľovstvom v žalobe stanovoval, že 300 plavidlám určeným s ich technickými charakteristikami na mennom zozname uvádzanom v prílohe IX Aktu o pristúpení môže byť povolené vykonávať ich činnosť rybolovu v oblastiach ICES V b, VI, VII, VIII a), b) a d), a teda určoval podmienky upravujúce súčasnú prítomnosť plavidiel uvádzaných na tomto zozname v menovaných oblastiach. Okrem iného tento článok 158 vylučoval prístup do oblasti Irish Box. Článok 166 Aktu o pristúpení upresňoval, že režim definovaný v jeho článkoch 156 až 164 zostane uplatniteľný až do dátumu uplynutia obdobia uvedeného v článku 8 ods. 3 nariadenia Rady (EHS) č. 170/83 z 25. januára 1983, ktorým sa vytvára systém spoločenstva pre ochranu a využívanie zdrojov rybolovu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 24, s. 1), teda 31. decembra 2002. Článok 162 Aktu o pristúpení však uvádzal postup prehodnotenia a prispôsobenia tohto režimu uvádzajúc, že zmeny, ktoré sa ukážu ako nevyhnutné, nadobudnú účinok 1. januára 1996.

39 Takto bolo prijaté nariadenie Rady (ES) č. 1275/94 z 30. mája 1994 o prispôsobení dojednaní v kapitolách rybného hospodárstva v Akte o pristúpení Španielska a Portugalska (Ú. v. ES L 140, s. 1; Mim. vyd. 04/002, s. 164), ako aj nariadenie č. 685/95 a nariadenie č. 2027/95, ktoré boli zrušené nariadením č. 1954/2003. Článok 1 nariadenia č. 1275/94 stanovuje, pokiaľ ide o Španielske kráľovstvo, že od 1. januára 1996 režim vstupu do vôd a k zdrojom stanovený v článkoch 156 až 166 Aktu o pristúpení prispôsobujú a zahŕňajú do opatrení Spoločenstva stanovených v článkoch 3 a 4 toho istého nariadenia, ktoré sú uplatniteľné na všetky plavidlá Spoločenstva. Článok 3 toho istého nariadenia uvádza, že Rada, v súlade s článkami 4 a 8 nariadenia Rady (EHS) č. 3760/92 z 20. decembra 1992, ktoré zriaďuje systém spoločenstva pre rybolov a akvakultúru (Ú. v. ES L 389, s. 1), prijíma opatrenia spoločenstva stanovujúce podmienky vstupu do zón a k zdrojom, ktoré podliehajú istým pravidlám podľa

článkov 156 až 166 Aktu o pristúpení, a že tieto opatrenia musia dodržiavať zásadu nezvyšovania rybolovného výkonu, ktorého úroveň je stanovená v článkoch 158, 160, 164 a 165 Aktu o pristúpení. Podľa uvedeného článku 3 Rada prijala nariadenie č. 685/95, ktoré s účinnosťou k 1. januáru 1996 stanovilo s účinnosťou od 1. januára 1996 kritériá a postupy na zavedenie systému pre riadenie rybárskeho výlovu v oblastiach ICES V b, VI, VII, VIII, IX a X a divíziách CECAF 34.1.1, 34.1.2 a 34.2.0. Tento systém bol následne zavedený nariadením č. 2027/95, ktoré stanovovalo pre každý členský štát maximálnu úroveň rybolovného výkonu podľa oblasti rybolovu. Pokiaľ ide o Irish Box, článok 3 ods. 5 nariadenia č. 685/95 stanovoval, že predmetné členské štáty majú určiť rybolovný výkon v tejto oblasti na základe existujúcej úrovne činnosti pre svoje plavidlá okrem plavidiel plaviacich sa pod španielskou vlajkou, ktorých počet v tejto oblasti bol obmedzený na 40.

40 V dôsledku toho, ako treba poznamenať, Španielske kráľovstvo bolo pri prijatí nariadenia č. 1954/2003 v situácii odlišnej od situácie ostatných členských štátov, ktorá bola charakteristická najmä nezvyšovaním počas obdobia plynúceho od roku 1998 do roku 2002 príležitostí na rybolov, tak ako boli obmedzené Aktom o pristúpení a obmedzením počtu španielskych lodí, ktoré mohli byť súčasne prítomné v oblasti Irish Box, na 40.

41 Predsa však podriadenie Španielskeho kráľovstva rovnakému systému riadenia rybolovného výkonu, ako je systém uplatniteľný na ostatné členské štáty zavedený nariadením č. 1954/2003, sa zdá byť objektívne odôvodnené. Na jednej strane tento systém stanovuje metódu vyhodnotenia rybolovného výkonu spočívajúcu na objektívnych údajoch, a to rybolovný výkon skutočne vyvinutý v predmetnej oblasti a rybolovnom pásme každým členským štátom v priebehu obdobia posledných piatich rokov. Na druhej strane tento systém má za cieľ prispieť k trvalosti zdrojov rybolovu, z dôvodu čoho podľa štvrtého odôvodnenia predmetného nariadenia smeruje k tomu, aby nedošlo k žiadnemu zvyšovaniu celkových úrovní existujúceho rybolovného výkonu.

42 V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že cieľ zachovať zdroje rybolovu a zásada relatívnej stability rybolovných činností je nosnou témou akejkoľvek právnej úpravy Spoločenstva v tejto oblasti vrátane v období od pristúpenia až do prijatia nariadenia č. 1954/2003 právnej úpravy, ktorej cieľom bolo zapojiť Španielske kráľovstvo do všeobecného systému spoločnej politiky rybolovu. Tretie odôvodnenie nariadenia č. 1275/94 uvádza, „že nové ustanovenia musia umožniť celkovú integráciu Španielska… do všeobecnej schémy Spoločnej politiky rybného hospodárstva a musia byť v úplnom súlade s *acquis communautaire*, najmä pokiaľ ide o zásadu relatívnej stability a výnimky zo zásady voľného vstupu do vôd, ktoré sú stanovené v nariadení (EHS) č. 3760/92“. Nariadenie č. 1275/94 okrem toho vo svojom štvrtom a piatom odôvodnení uvádza, „že voľný vstup do vôd musí byť sprevádzaný dohľadom nad rozšírenou kapacitou rybolovu [obmedzením nasadených rybolovných kapacít — *neoficiálny preklad*], aby sa zabezpečilo, že dotknuté prostriedky sú na dostupné zdroje adekvátne“ a „že tieto úpravy nesmú zahŕňať [prinášať so sebou — *neoficiálny preklad*] nárast v celkových hodnotách existujúcich rybárskych činností divízií ICES a CECAF a tiež nepriaznivo ovplyvniť zdroje, ktoré podliehajú obmedzeniam kvantitatívneho výlovu [kvantitatívnym obmedzeniam výlovu — *neoficiálny preklad*]“. Rovnako nariadenie č. 685/95 vo svojom treťom a štvrtom odôvodnení stanovuje, „že je potrebné zachovať existujúcu rovnováhu a *acquis communautaire*, najmä zásadu relatívnej stability“ a „zabezpečiť, aby nedošlo k zvýšeniu celkových úrovní existujúceho rybárskeho výlovu v oblastiach a populáciách zahrnutých do Aktu o pristúpení“.

43 Okrem toho, pokiaľ ide o biologicky citlivú oblasť, ktorá je predmetom osobitného systému riadenia rybolovného výkonu, definovanú v článku 6 nariadenia č. 1954/2003, zo spisu vyplýva, že prekrývanie sa tejto oblasti s oblasťou Irish Box je obmedzené, pretože pokrýva menej než polovicu poslednej menovanej oblasti. Preto nie je možné tvrdiť, že zriadenie predmetnej biologicky citlivej oblasti a postup výpočtu maximálnej ročnej úrovne rybolovného výkonu pre túto oblasť predstavujú pokus o pokračovanie uplatňovania opatrení analogických k opatreniam, ktoré boli uplatňované v oblasti Irish Box. Zo siedmeho odôvodnenia a článku 6 nariadenia č. 1954/2003 vyplýva, že osobitné obmedzenie rybolovného výkonu uvádzané týmto článkom tiež sleduje cieľ zachovať zdroje rybolovu v oblasti vysokej koncentrácie mladých hejkov a že stanovená metóda vyhodnotenia úrovne rybolovného výkonu spočíva na objektívnom kritériu, a to rybolovnom výkone vyvinutom plavidlami s celkovou dĺžkou 10 metrov alebo viac ako ročný priemer za obdobie rokov 1998 až 2002 pre demerzný rybolov.

44 Z toho vyplýva, že napriek skutočnosti, že Španielske kráľovstvo sa pri prijatí nariadenia č. 1954/2003 nachádzalo v situácii odlišnej od situácie ostatných členských štátov, články 3, 4 a 6 tohto nariadenia nemôžu byť považované za ustanovenia porušujúce vo vzťahu k Španielskemu kráľovstvu zásadu zákazu diskriminácie.

45 Preto tento žalobný dôvod musí byť zamietnutý ako nedôvodný.

O žalobnom dôvode založenom na zneužití právomoci

Argumentácia účastníkov konania

46 Španielske kráľovstvo uvádza, že skutočným cieľom vymedziť biologicky citlivú oblasť uvádzanú v článku 6 nariadenia č. 1954/2003 nie je ochrana mladých hejkov, ale pokračovanie v diskriminácii španielskej flotily v tejto oblasti. Vychádzajúc zo štúdie predkladanej španielskou delegáciou v máji 2003 uvádza, že existovali iné oblasti, ktoré mali podobné biologické charakteristiky a že prijatie tohto typu opatrení smerujúcich k ochrane mladých hejkov je upravené nariadením Rady (ES) č. 850/98 z 30. marca 1993 o zachovaní zdrojov rybolovu prostredníctvom technických opatrení na ochranu mláďat morských organizmov (Ú. v. ES L 125, s. 1; Mim. vyd. 04/003, s. 217). Prijatím článku 6 nariadenia č. 1954/2003 sa teda Rada dopustila zneužitia právomoci.

47 Rada v podstate uvádza, že tento žalobný dôvod je neprípustný, pretože nariadenie č. 1415/2004, ktoré je predmetom tejto žaloby, obsahuje iba opatrenia na vykonanie nariadenia č. 1954/2003 a bolo prijaté v súlade s postupom, ktoré posledné menované nariadenie uvádza, z čoho vyplýva, že nešlo o žiadne obchádzanie postupu.

48 Komisia poznamenáva, že skutočnosť, že môžu existovať iné biologicky citlivé oblasti alebo že možno zamýšľať iné opatrenia, nepreukazuje existenciu zneužitia právomoci.

Posúdenie Súdnym dvorom

49 Podľa ustálenej judikatúry akt obsahuje vady vyplývajúce zo zneužitia právomoci, iba ak sa na základe objektívnych, relevantných a zhodujúcich sa dôkazov ukazuje, že bol prijatý na výlučný účel alebo prinajmenšom na rozhodujúce dosiahnutie iných ako uvádzaných cieľov, alebo na vyhnutie sa postupu osobitne predvídanému zmluvou ES na predídenie okolností daného prípadu (pozri rozsudky z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 24, a z 22. novembra 2001, Holandsko/Rada, C-110/97, Zb. s. I-8763, bod 137).

50 V prejednávanej veci Španielske kráľovstvo nepreukázalo, že osobitný systém riadenia rybolovného výkonu uvádzaný v článku 6 nariadenia č. 1954/2003 pre predmetnú biologicky citlivú oblasť bol prijatý s výlučným alebo rozhodujúcim cieľom dosiahnuť iný účel, než je ochrana mladých hejkov. Okrem toho, ako uvádza Komisia a ako to poznamenáva generálny advokát v bode 102 svojich návrhov, skutočnosť, že technické opatrenia na ochranu mláďat morských organizmov môžu tiež patriť pod iné nariadenie a skutočnosť, že môžu existovať iné biologicky citlivé oblasti, nepreukazujú, že Rada sa prijatím článku 6 nariadenia č. 1954/2003 dopustila zneužitia právomoci.

51 Z toho vyplýva, že tento žalobný dôvod musí byť rovnako zamietnutý ako nedôvodný.

52 Z vyššie uvedeného vyplýva, že námietka nezákonnosti nariadenia č. 1954/2003 vznesená Španielskym kráľovstvom na podporu jeho žaloby musí byť zamietnutá a keďže nebol predložený žiadny iný žalobný dôvod týkajúci sa zákonnosti nariadenia č. 1415/2004, táto žaloba musí byť zamietnutá.

O trovách

53 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Rada navrhla zaviazať Španielske kráľovstvo na náhradu trov konania a Španielske kráľovstvo nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania. V súlade s odsekom 4 prvým pododsekom toho istého článku Komisia znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Španielske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.

3. Komisia Európskych spoločenstiev znáša svoje vlastné trovy konania.

Podpisy